

จดหมายอภิบาลของสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย

ว่าด้วย

แนวทางการเข้าร่วมพิธีกรรมศาสนาอื่น

เจริญพรมายังพี่น้องคริสตชนทั้งหลาย

พี่น้องย่อมตระหนักดีว่า สถานการณ์ของสังคมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตมาก อาจทำให้คริสตชนคาทอลิกไม่แน่ใจว่าจะปฏิบัติอย่างไร เกี่ยวกับการเข้าร่วมพิธีกรรมศาสนาอื่น เช่น การตัดบาตร การไหว้พระพุทธรูป หรือการไหว้เจ้าเหล่านี้ เป็นต้น เราจึงขอมอบจดหมายอภิบาลนี้เป็นแนวทาง เพื่อช่วยเหลือพี่น้องในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเข้าร่วมพิธีกรรมศาสนาอื่น

ต่อไปนี้เป็นแนวทางกว้างๆ ที่พี่น้องควรจะเรียนรู้เพื่อนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่ต้องเผชิญปัญหาในการเข้าร่วมพิธีกรรมศาสนาอื่น ด้วยเหตุผลอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น โดยตำแหน่งหน้าที่การงาน หรือมีคู่สมรสที่มีได้เป็นคาทอลิกด้วยกัน เป็นต้น ส่วนผู้ที่ไม่ต้องเผชิญปัญหาดังกล่าวก็จะได้รับรู้ เรียนรู้ และเข้าใจแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องด้วย

แนวทางกว้างๆ ที่เราขอมอบให้พี่น้องมีอยู่ 2 ข้อ คือ

ข้อที่ 1 คริสตชนต้องทราบก่อนว่า การเข้าร่วมพิธีกรรมศาสนาอื่นมิใช่ว่าเป็นสิ่งที่ทำไม่ได้ไปเสียทั้งหมด ทั้งนี้เพราะว่าการเข้าร่วมพิธีกรรมใดๆ จะทำได้หรือไม่นั้น ไม่ได้ขึ้นกับเนื้อหาสาระของการกระทำและสภาพแวดล้อมเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นกับเจตนาของผู้กระทำเป็นสำคัญอีกด้วย หมายความว่า เนื้อหาสาระของพิธีกรรม สภาพแวดล้อม และเจตนาของผู้เข้าร่วมพิธีต้องดีพร้อม 3 อย่าง จึงจะร่วมพิธีได้

ข้อที่ 2 คริสตชนต้องทราบด้วยว่า การร่วมพิธีกรรมนั้นมี 2 อย่างคือ การอยู่ในพิธี (passive participation) และการเข้ามีส่วนร่วมในพิธี (active participation)

การอยู่ในพิธี หมายถึง การอยู่ในสถานที่ที่มีการประกอบพิธีกรรม โดยตนมิได้มีบทบาททำอะไรในพิธีนั้น ในกรณีเช่นนี้ คริสตชนสามารถอยู่ในพิธีได้โดยวางตัวด้วยความสุภาพเรียบร้อย

การเข้ามีส่วนร่วมในพิธี หมายถึง การทำอะไรบางอย่างตามที่กำหนดไว้ในพิธีกรรมนั้นๆ ในกรณีเช่นนี้คริสตชนพึงละเว้นการมีส่วนร่วมในพิธี ทั้งนี้เพื่อคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของการเป็นคริสตชน อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่คนหนึ่งต้องเข้ามีส่วนร่วมในพิธี เราขอแนะนำว่า ก่อนตัดสินใจ จะต้องเรียนรู้เสียก่อนว่าสิ่งที่ตนจะทำนั้น ทำได้ หรือไม่ได้ ดี หรือไม่ดี โดยตอบคำถามต่อไปนี้เสียก่อน คือ

ก) ฉันกำลังปฏิเสธความเชื่อคาทอลิก และทำขั้ดต่อคำสอนคาทอลิกหรือไม่

ข) การกระทำของฉันเป็นที่สะดุด แก่บุคคลอื่นที่เป็นคาทอลิกหรือศาสนิกชนอื่นๆ โดยเฉพาะคนที่
เป็นสมาชิกศาสนานั้นหรือไม่

ในกรณีที่ตอบว่า “ไม่” ทั้งสองคำถาม เขาสามารถเข้ามีส่วนร่วมในพิธีได้ ส่วนในกรณีที่ตอบว่า
“ใช่” ไม่ว่าในคำถามข้อใด เขาก็ไม่อาจเข้าร่วมพิธีได้ มิฉะนั้นจะถือว่าเป็นการกระทำที่ผิด ในกรณีสงสัยให้
ปรึกษากับพระสงฆ์ หรือผู้แนะนำวิญญาน

ขอให้สังเกตว่า การเป็นที่สะดุด เป็นเรื่องหนึ่งที่สำคัญเช่นกัน ขอพี่น้องจงระวังอย่าให้เกิดขึ้น
นักบุญเปาโล ได้เขียนจดหมายเตือนชาวโครินธ์ เกี่ยวกับเรื่องการรับประทานเนื้อสัตว์ที่บวงสรวง ถวายใน
สักการสถาน ท่านขอร้องให้คริสตชน ที่เห็นว่าการรับประทานเนื้อดังกล่าวโดยไม่รู้สึ่กผิดในมโนธรรม ได้
ละเว้นการรับประทานเนื้อนั้นเพราะเห็นแก่พี่น้องที่มีมโนธรรมอ่อนแอกว่า ท่านกล่าวว่า “ไม่ควรทำอะไร
ให้เป็นที่ยึดติดแก่ใครเลย ไม่ว่าจะเป็ยิวกรีก หรือพระศาสนจักรของพระองค์” (1 คร. 10:32)

สุดท้าย เราขอเตือนพี่น้องคริสตชนทุกคน พึงมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติศาสนาของตนอย่างเคร่งครัด และ
ด้วยความจริงใจ แต่ขณะเดียวกัน ก็ให้เกียรติ และเคารพพี่น้องศาสนาอื่น ตามเจตนารมณ์ของพระวรสาร
และตามคำสอนของพระศาสนจักร พร้อมทั้งยอมรับว่า แต่ละศาสนาก็มีคุณลักษณะดีเด่นเป็นเอกลักษณ์
เฉพาะของตน ทั้งทางด้านคำสอนและพิธีกรรม

ให้ไว้ ณ วันสมโภชปัสกา

วันอาทิตย์ที่ 3 เมษายน คริสต์ศักราช 1994

ขอพระพรของพระคริสตเจ้าผู้ทรงกลับคืนชีพสถิตอยู่กับพี่น้องทุกคน

พระคาร์ดินัลมีชัย กิจบุญชู	พระสังฆราชเทียนชัย สมานจิต
ประธานสภาพระสังฆราชคาทอลิก	เลขาธิการสภาพระสังฆราชคาทอลิก
แห่งประเทศไทย	แห่งประเทศไทย